

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Traballo Fin de Mestrado		Código	651516015
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito PrivadoFisioterapia, Medicina e Ciencias BiomédicasPsicoloxía			
Coordinación	Vivas Costa, Jamile	Correo electrónico	j.vivas@udc.es	
Profesorado	Fernandez Cervantes, Ramon Fernández Fernández, María Pilar Gomez Taibo, Maria Luisa González Fernández, María Dolores Lista Paz, Ana López Larrosa, Silvia Martinez Rodriguez, Alicia Pereira Saez, Maria Carolina Piñeiro Aguin, Isabel Rodriguez Romero, Beatriz Souto Camba, Sonia Viñas Diz, Susana Vivas Costa, Jamile	Correo electrónico	ramon.fcervantes@udc.es pilar.fernandez1@udc.es luisa.gomez.taibo@udc.es m.d.gonzalez@udc.es ana.list@udc.es silvia.lopez.larrosa@udc.es alicia.martinez@udc.es c.pereira.saez@udc.es isabel.pineiro.aguin@udc.es beatriz.romero@udc.es sonia.souto@udc.es susana.vinas.diz@udc.es j.vivas@udc.es	
Web	http://www.ffisacademica.udc.gal/p/traballo-fin-de-mestrado.html			
Descripción xeral	O Traballo de Fin de Máster debe constituír necesariamente un traballo orixinal, autónomo e individual de cada estudiante. Realizarase baixo a supervisión dun director/a que orientará e asistirá ao estudiante na realización deste. O estudiante e o seu director acordarán a temporalización das tarefas a realizar, así como a temática concreta sobre a que se centrará o traballo, sempre relacionada co ámbito da minusvalidez e dependencia.			

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos Non haberá cambios nos contidos da materia. Con todo, segundo as necesidades que cada tipo de traballo impoña pódense flexibilizar os contidos relacionados ao mesmo.</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Mantéñense todas as metodoloxías expostas orixinalmente na guía docente: - Investigación (Proxecto de investigación) - Presentación oral - Análise de fontes documentais - Traballo tutelado</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican Non se realizarán cambios nas metodoloxías. Con todo, segundo a modalidade do traballo exposto, cando este conlleve a necesidade de atención/intervención presencial, como poden ser os traballos de investigación e os programas de intervención, por exemplo, poderanse adaptar a formulación e os procedementos utilizados no traballo para que sexa viable a súa realización de forma non presencial.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Realizarse a través das ferramentas multimedia e/ou plataformas virtuais dispoñibles na UDC: - Correo electrónico: Diariamente segundo a demanda do alumnado ou necesidade do docente. Utilizada para aclarar dúvidas, solicitar titorías e realizar o seguimento do traballo. - Plataforma virtual: Diariamente. Utilizada para informacíons/aclaracíons sobre os aspectos organizativos dos TFM. Utilizaranse os diferentes recursos da plataforma (tarefas, ficheiros, foro). - Ferramenta Teams: Segundo a demanda do alumnado e os cronogramas de desenvolvemento dos TFM de cada profesor/director. Utilizada para titorías virtuais individuais ou grupais. - OneDrive: Segundo a planificación de cada director e/ou demanda do alumnado. Utilizarase para aclarar dúvidas, realizar o seguimento dos traballos de forma colaborativo do traballo.</p> <p>4. Modificacións na avaliación Non haberá cambios no peso das cualificacións de cada unha das metodoloxías avaliadas. As metodoloxías e criterios de avaliación manteranse os mesmos para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia.</p> <p>*Observacións de avaliación: No caso de que se aplique o plan de continxencia, os traballos tutelados e a presentación oral, que serán levados a cabo de forma exclusivamente non presencial a través das ferramentas informáticas dispoñibles na UDC (ferramenta Microsoft Teams, One drive e Plataforma virtual).</p> <p>A distribución das porcentaxes na cualificación dos traballos será: - Defensa pública (3 puntos) - Aspectos formais (3 puntos) - Contidos (3 puntos) - Informe director (1 punto)</p> <p>A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación implicará directamente a cualificación de suspenso '0' na materia na convocatoria correspondente.</p> <p>Así mesmo, teranse en conta os aspectos recolleitos no apartado 7. Defensa do TFG e TFM do documento ?Medidas para a Finalización do curso académico 2019_2020 #ante a situación excepcional provocada pola Covid-19?.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non se realizarán cambios.</p>
----------------------	---

Código	Competencias do título
	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Ser capaz de deseñar, elaborar, presentar e defender ante unha comisión de expertos un traballo académico axustado ás normas de presentación de manuscritos científicos, no que se sintetice o conxunto de competencias desenvolvidas no Máster, contando coa titorización dun profesor/a do Máster especialista no tema de estudio.	AI1 AI2 AI3 AI4 AI5 AI6 AI7 AI8 AI9 AI10 AI11 AI12 AI13 AI14 AI15 AI16 AI17 AI18 AI19 AI20 AI21 AI22 AI23 AI24 AI25 AI26 AI27	BI1 BI2 BI3 BI4 BI5 BI6 BI7 BI8 BI9 BI10 BI11	CI1 CI2 CI3 CI4 CI5 CI6 CI7
Ser capaz de levar a cabo unha revisión bibliográfica concreta, completa e actualizada.		BI10 BI11	CI3 CI6 CI7
Capacidade para levar a cabo o deseño metodolóxico dunha investigación que permita ampliar o coñecemento existente sobre unha materia.		BI1 BI2 BI6	CI7
Ser capaz de interpretar os resultados obtidos, reais ou potenciais.		BI1 BI2 BI3 BI10	CI6
Ser capaz de extraer conclusións axeitadas sobre a base dos resultados obtidos.		BI1 BI2 BI3 BI4	CI1 CI7

Contidos

Temas	Subtemas

O Traballo de Fin de Mestrado debe constituír necesariamente un traballo orixinal, autónomo e individual de cada estudiante.	Realizarase baixo a supervisión dun director/a que orientará e asistirá ao estudiante na realización deste. O estudiante e o seu director acordarán a temporalización das tarefas a realizar, así como a temática concreta sobre a que se centrará o traballo, sempre relacionada co ámbito da discapacidade e dependencia.
El Trabajo de Fin de Máster debe constituir necesariamente un trabajo original, autónomo e individual de cada estudiante.	Se realizará bajo la supervisión de un director que orientará y asistirá al alumno en su realización. El alumno y el director del mismo acordarán la temporalidad de las tareas a realizar, así como la temática concreta sobre la que se centrará el trabajo, siempre relacionado con el ámbito de la discapacidad y la dependencia.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Investigación (Proxecto de investigación)	A2 A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	14	14	28
Presentación oral	B3 B4 C1	1	0	1
Análise de fontes documentais	B3 B5 B10 B11 C3	3	70	73
Traballos tutelados	A2 A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	20	24	44
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Investigación (Proxecto de investigación)	Proceso de ensinanza orientado á aprendizaxe do alumnado mediante a realización de actividades de carácter práctico a través das que se propoñen situacións que requiren ao estudiante identificar un problema obxecto de estudio, formulalo con precisión, desenvolver os procedementos pertinentes, interpretar os resultados e tirar as conclusións oportunas do traballo realizado. Dentro desta metodoxía inclúense Actividades iniciais que poden ser aplicadas non só para detectar o grao de coñecemento do alumno sobre temas específicos senón tamén para profundar contidos relacionados ao desenvolvemento do proxecto.
Presentación oral	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñen docuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.

Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades específicamente deseñadas para a súa análise. No caso dos TFM, a análise de fontes documentais implica como punto de partida o adecuado manexo de bases de datos científicas.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudiantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). O director do trabalho poderá utilizar durante as tutorías, a Discusión dirixida - Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, áinda que poden estar coordinados por un moderador, sempre que estime oportuno.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados Investigación (Proxecto de investigación)	<p>En relación ao Traballo Fin de Mestrado, realizaranse, por un lado, sesións colectivas nas que se determinarán aspectos xerais como os distintos tipos de proxecto admitidos, os requisitos formais que han de cumplir ou o sistema de asignación o director de Traballo Fin de Máster. Unha vez asignado o director que supervise o seu traballo, o estudiante poderá ser asesorado no horario de tutorías pre establecido.</p> <p>A atención personalizada será realizada de forma virtual, a través das ferramentas multimedia dispoñibles na UDC (Correo electrónico, Moodle, Teams, One Drive) a demanda do estudiante e/ou por iniciativa do director. Así mesmo, segundo as condicións de sanidade que sexan permitidas no seu momento, poderase ofrecer atención presencial con cita previa.</p> <p>Para os estudiantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial ou dispensa académica de exención de asistencia se concretará las tutorías con el director de modo axustado ás súas circunstancias.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	A2 A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	valoración achegada polo titor-director do traballo	10
Investigación (Proxecto de investigación)	A2 A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	valoración dos aspectos formais do traballo (estrutura, claridade, coherencia, adecuación á normativa elixida) (20%) e valoración dos contidos do traballo (interese científico, grao de innovación, revisión teórica, deseño metodolóxico, tratamiento estatístico, interpretación dos resultados reais ou potenciais, adecuación das conclusións) (40%)	60
Presentación oral	B3 B4 C1	valoración da defensa pública do traballo (orde, claridade, resaltada das ideas e resultados más relevantes, respuestas ás preguntas formuladas pola comisión de avaliación)	30

Observacións avaliación

Unha vez concluído o documento, o director/a deberá autorizar a defensa pública deste ante unha comisión designada pola Comisión Académica, e composta por profesores do máster.

Para a presentación do TFM resulta condición indispensable ter superado o resto de materias do máster.

A cualificación obtida no TFM será resultado da valoración dos seguintes criterios: valoración achegada polo titor-director do traballo (10%); valoración da defensa pública do traballo (orde, claridade, resaltada das ideas e resultados más relevantes, respuestas ás preguntas formuladas pola comisión de avaliación) (30%); valoración dos aspectos formais do traballo (estrutura, claridade, coherencia, adecuación á normativa elixida) (20%); valoración dos contidos do traballo (interese científico, grao de innovación, revisión teórica, deseño metodolóxico, tratamiento estatístico, interpretación dos resultados reais ou potenciais, adecuación das conclusións) (40%). Os criterios e metodoloxías de avaliación manteranse en ambas as convocatorias.

As metodoloxías e criterios de avaliación manteranse os mesmos para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia.

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación implicará directamente a cualificación de suspenso '0' na materia na convocatoria correspondente.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Sonia Janeth Romero Martínez (2018). <i>Métodos, diseños y técnicas de investigación psicológica y educativa</i>. Madrid: Centro de Estudios Financieros - Daniela Escudero (2017). <i>Metodología del trabajo científico : proceso de investigación y uso de SPSS</i> . Libertador San Martín : Editorial Universidad Adventista del Plata - Linde E (2015). <i>Cómo se hace una tesis doctoral : consejos, recomendaciones y técnicas dirigidos a los que se inician en la investigación</i>. Madrid : Colex - Stephen B. Hulley (2014). <i>Diseño de investigaciones clínicas</i>. 4^a ed. Barcelona : Wolters Kluwer - Manuel Alto García (2011). <i>Diseños en investigación en psicología: Documentos de prácticas</i> . Murcia : Universidad de Murcia - Rodolfo Ramos Álvarez (2010). <i>MéCómo construir y validar un cuestionario, ejercicios de autoevaluación</i>. Granada : GEU, - Mª Araceli Macía Antón (2010). <i>Diseños de investigación y análisis de datos</i>. Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia - Estele M. Phillips, Derek S. Pugh (2008). <i>La tesis doctoral : cómo escribirla y defenderla : un manual para estudiantes y sus directores</i>. Barcelona : Bresca - José Manuel Prellezo (2003). <i>Investigar metodología y técnicas del trabajo científico</i>. Madrid : CCS - María Visitación García Jiménez (2002). <i>Métodos y diseños de investigación científica : ciencias humanas : sociales y de la salud</i> . Barcelona : EUB - María Visitación García Jiménez (2002). <i>Métodos y diseños de investigación científica : ciencias humanas : sociales y de la salud</i> . Barcelona : EUB
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías